

stent arhitekt Tone Bitenc. Od prejšnjega oltarja so ohranjeni marmornat tabernakelj in kipi svetnikov, ki so zdaj pozlačeni. Ostala sta kamnita stranska oltarja, delo mojstra Mihaela Cussa (ok. 1657 do 1699) ali njegove delavnice⁸ iz leta okoli 1700. V levem je podoba Kristusa na Oljski gori, v desnem sv. Katarine.

Pri obnovi cerkve je križev pot, ki ga je leta 1879 izdelal po Führichu Jožef Plank na Dunaju,⁹ dobil nove okvire. Lestence so vse nadomestili z novimi po načrtih Jožeta Plečnika in njegove šole. Barvasta okna v prezbitერიju je napravil slikar prof. Stane Kregar.¹⁰ Končno je cerkev dobila še nov oltar med prezbitერიjem in ladjo.

Pred sedanjo cerkveno stavbo je na tem kraju stalo svetišče sv. Jakoba, ki je v listinah omenjeno leta 1271,¹¹ ni pa nikjer napisano, kakšno je bilo. Če bi upoštevali še to prednico današnje cerkve, bi lahko govorili že o 700-letnici mestne cerkve.

Opombe:

1 Cevc omenja letnico 1474 (Umetnostni pomen škofjeloškega okoliša, LR I, 1954, str. 68) — 2 Dom in svet 1894, str. 657—659 — 3 Cevc, Novi podatki o stavbni zgodovini in stavbarju prezbitერიja in zvonika loškega sv. Jakoba, LR VIII, 1961, str. 84—90 — 4 Pokorn DiS 1894, str. 658 — 5 Izdanje župniškega urada Škofja Loka ob 500-letnici — 6 kot 5 — 7 Pokorn. DiS 1894, str. 658 — 8 kot 5 — 9 Pokorn, DiS 1894, str. 659 — 10 kot 5 — 11 Pokorn, DiS 1894, str. 657.

France Planina

PRISPEVEK H KRONIKI ŠKOFJE LOKE

od 1. 10. 1970 do 30. 9. 1971

2. oktobra 1970. V prostorih občinske skupščine je bilo posvetovanje sekretarjev za prosveto in kulturo vseh jugoslovanskih republik, na katerem so obravnavali modernizacijo učnovzgojnega procesa. Posveta se je udeležil tudi predsednik zveznega sveta za izobraževanje Vukašin Mičunović. Popoldne so gostje obiskali muzej.

3. oktobra. Krvodajalska akcija, ki sta jo organizirala krajevni odbor Rdečega križa in Zavod SRS za transfuzijo krvi, je v Zireh lepo uspela, saj je kri darovalo 210 od 216 prijavljenih krvodajalcev.

Med njimi je bil tudi 58-letni delavec iz Alpine, ki je kri daroval že šestnajstič.

6. oktobra. Škofjo Loko je obiskal član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc. V spremstvu predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine si je ogledal podjetje Marmor na Hotavljah in Iskro v Železnikih, popoldne pa se je s političnim aktivom občine pogovarjal o aktualnih vprašanjih jugoslovanske notranje in zunanje politike.

9. oktobra. Predsednik občinske skupščine Zdravko Krvina je izročil prometu obnovljeni cestni odsek Stari dvor—Žabnica. Cesto je razmeroma hitro obnovilo Cestno podjetje Kranj. Urejena so tudi avtobusna postajališča in priključki krajevnih cest.

11. oktobra. Okrog 100 od skupno 600 članov se je zbralo na rednem občnem zboru škofjeloškega Muzejskega društva, ki je podal obračun dveletnega dela in nakazal najvažnejše delovne obveznosti za prihodnje. Za predsednika je bil znova izvoljen dr. Pavle Blaznik.

Gorenjski gasilci so se zbrali v Škofji Loki na področnem tekmovanju gasilskih enot Gorenjske. Tekmovanje je pomenilo pregled pripravljenosti in izurjenosti gasilskih ekip.

16. oktobra. V rubriki Turistični vodnik vsakotedenske priloge v Delu Pisani petek je objavljen turistično propagandni članek Tisočletna Škofja Loka, ki bralcu v zgoščenih oblikah predstavi glavne zgodovinsko-turistične znamenitosti mesta in okolice. Ob članku je objavljen tudi pregleden zemljevid. Žal je v članku nekaj nepotrebnih napak.

Škofjo Loko so obiskali arhivarji, ki so se v Kranju udeležili tridnevnega zveznega posvetovanja arhivskih delavcev. Skupina, ki je štela 90 gostov, je ogledala muzej in Škoparjevo hišo, nato pa so odpotovali še v Železnike in Sorico.

Po daljši bolezni je umrl železnikarski rojak Franjo Kosec. Med NOB je bil so-delavec OF in partizanski učitelj, po vojni pa je bil vrsto let upravnik škofjeloške pošte. Zadnja leta je bil šef gospodarsko-računskega sektorja PTT podjetja Kranj.

20. oktobra. V Centru za rehabilitacijo in varstvo slepih so sklicali tiskovno konferenco in na njej navzoče seznaniili z rezultati nabiralne akcije za prenovitev in modernizacijo doma. Doslej so zbrali 137.000 N din. Ker je za izpeljavo celotnega načrta potrebnih 10 milijonov N din, bodo z zbiranjem nadaljevali, potrebna

pa bo tudi izdatna pomoč skupnosti, če naj bi dela končali do leta 1980.

21. oktobra. V dvorani Loškega gledališča je bila proslava srebrnega jubileja OZN, ki so ga pripravile občinske družbenopolitične organizacije. Na proslavi so podelili priznanji profesorjema Vidi Zupančevi in M. Robleku.

23. oktobra. Eksperimentalno gledališče Oder-galerija je v galerijski dvorani Loškega gradu v počastitev dneva OZN uprizorilo dramo grškega avtorja Jorgosa Theotokasa Most v Arti, ki jo je prevedel M. Tavčar, režiral pa P. Jamnik.

24. oktobra. V organizaciji domačega Avto-moto društva je stekel nočni rally Loka 70. Proga je bila dolga 630 km. Tekmovanje je veljalo tudi za republiško prvenstvo.

26. oktobra. Delegacija komunistične partije iz italijanskega Vidma je med obiskom v Sloveniji prišla tudi v Škofjo Loko in si ogledala muzej, med razgovori v prostorih občinske skupščine pa so se njeni člani zanimali predvsem za problematiko komunalnega sistema.

29. oktobra. Sekretarji za pravosodje in občo upravo vseh republik in obeh avtonomnih pokrajin ter predsednik zveznega sveta za pravosodje so po posvetovanju v Ljubljani obiskali Škofjo Loko. Ogledali so si muzej, v Škoparjevi hiši so jim pripravili zakusko, predsednik SO Zdravko Krvina pa jim je priredil sprejem.

31. oktobra. Tovarna pohištva Alples iz Železnikov je na I. jugoslovanskem salonu pohištva prejela za svoj sestavljivi program Artus najvišje jugoslovansko priznanje in I. nagrado.

6. novembra. V galeriji na Loškem gradu so slovesno odprli razstavo slikarskih del Janeza Sedeja iz Zirov, ki ima retrospektivni značaj. Med številnimi obiskovalci je bil tudi popularni telovadec Miro Cerar. Veliko odobravanja je vzbudil nastop harmonikarja Silvestra Mihelčiča.

7. novembra. Škofjo Loko je obiskal predsednik republike Tito. V hotelu Kro-na se je zadržal na kosilu in se pogovarjal z najvidnejšimi predstavniki družbenopolitičnega življenja občine.

16. novembra. Na Hribcu v Puštalu je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju, ki je last škofjeloškega župnega urada in ga ima v najemu Janko Bernik. Poslopje je pogorelo do tal, z njim vred pa še dva bika, tri tone sena, nekaj lesa in stelje. Škode je približno za 40.000 N din.

20. novembra. Slovenijo je obiskala delegacija gradiščanske zbornice za trgo-

vino, obrt in industrijo. Avstrijski gostje so v Škofji Loki obiskali LTH, ogledali pa so si tudi muzej in razstavo slik Janeza Sedeja.

22. novembra. V Zireh je bil referendum o uvedbi samoprispevka za ureditev razmer v šolstvu in otroškem varstvu. Glasovalo je 89 % volilcev, od tega 71 % za uvedbo samoprispevka, torej je referendum uspel. Samoprispevek bodo plačevali 7 let.

26. novembra. Predsedniki in sekretarji občinskih konferenc SZDL Gorenjske so na posvetu v Škofji Loki razpravljali o ukrepih za pomoč ostarelim občanom.

27. novembra. S prireditvijo »Korenine« so Škofjeločani počastili letošnji dan republike. Na prireditvi so podelili 70 priznanj zaslužnim članom ZB in predstavnikom organizacij.

28. novembra. V Železnikih so slovesno izročili namenu novo kino dvorano Obzorje in odprli nov obrat družbene prehrane. Tako so počastili dan republike.

2. decembra. V prostorih TVD Partizan v Škofji Loki je tovarna Alples iz Železnikov pripravila razstavo pohištva Artus.

4. decembra. Škofjeloška ljudska knjižnica je slovesno proslavila 25-letnico po-vojnega delovanja. Ob tej priložnosti so pripravili tudi razstavo likovnih del tistih ustvarjalcev, ki so doslej že razstavljali v prostorih knjižnice.

Najmarkantnejši slovenski gledališki igralec je z delom Dostojevskega »Krotko dekle« predstavil Škofjeločanom svoje Gledališče enega.

7. decembra. Škofjo Loko je obiskala komisija zvezne in republiške skupščine za proučevanje samoupravnosti v občini. Med drugim je obiskala tudi muzej, kjer se je s predstavniki delovnih organizacij s področja kulture pogovarjala o odnosih gospodarskih organizacij do kulturnih dejavnosti in o načinu njihovega financiranja.

8. decembra. Iskra Commerce je prejela nagrado Eurostar za prodajno embalažo kino projektorja Iskra 8-super. Ta nagrada pomeni tudi velik uspeh za škofjeloško podjetje Invalid, ki je embalažo izdelalo.

9. decembra. Škofjo Loko so obiskali slušatelji in nekateri predavatelji Visoke šole za sociologijo, politične vede in novinarstvo iz Ljubljane. V galeriji na Loškem gradu jim je predsednik SO Zdravko Krvina govoril o dosedanjem in za bodočnost predvidenem gospodarskem razvoju škofjeloške občine in o glavnih

značilnostih občinske kadrovske politike. Nato so si gostje ogledali muzej.

Lesna industrija Jelovica iz Škofje Loke in LIP Bled sta na Bledu podpisala pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju. Podjetji bosta organizirali skupno prodajno organizacijo v ZR Nemčiji. Postopno bosta partnerja izvedla tudi delitev proizvodnje in usklajevala preskrbo s surovinami. Sodelovanje pomeni tesnejšo povezavo in močno krepitev lesno-predelovalne industrije na Gorenjskem.

17. decembra. Na Trati pri Škofji Loki so izročili namenu novo Petrolovo bencinsko črpalko.

Mešana ekipa mladincev in vojakov iz Škofje Loke je kot edina z Gorenjske na prireditvi v ljubljanskih Križankah prejela priznanje za razvijanje bratstva in sodelovanja.

18. decembra. Izšla je XVII., doslej najzajetnejša številka Loških razgledov.

26. decembra 1970. Predsednik SO Zdravko Krvina je izročil namenu novo sedežnico in vlečnico na Starem vrhu. S tem je začel delovati nov privlačen Transturistov smučarski center, ki ga bodo v prihodnjih letih še izpopolnili.

Gledališče Oder-galerija je pripravilo komemorativno prireditev v spomin nedavno umrlemu velikemu slovenskemu igralcu Stanetu Severju, ki je še pred nekaj tedni nastopal v Loki. Žalni slovesnosti so prisostvovali tudi svojci umrlega.

8. januarja 1971. Na Trati pri Škofji Loki je predsednik SO Zdravko Krvina izročil namenu nove proizvodne prostore Konfekcije Kroj. Podjetje, ki je doslej imelo svoje obrate na osmih, med seboj precej oddaljenih krajih, bo v novi tovarni laže in hitreje napredovalo. S to otvoritvijo so počastili tudi letošnji občinski praznik.

9. januarja. Enaindvajseta slovesna seja skupščine občine Škofja Loka ob občinskem prazniku je bila v prenovljeni kinodvorani v Železnikih. Program je zajel tudi ogled tovarne Iskra, odkritje spominske plošče padlim borcem na pročelju kino dvorane, otvoritev novega električnega daljnovođa v Selško dolino in ogled tovarne Alples.

Kulturni spored na slavnostni seji so izvajali: fanfare pihalnega orkestra iz Škofje Loke, moški pevski zbor Svobode Železniki, mladinski pevski in harmonikarski zbor osnovne šole Železniki in recitatorji MKUD Gimnazije iz Škofje Loke.

10. januarja. Ob spomeniku Cankarjevemu bataljonu v Dražgošah je bila žalna komemoracija ob obletnici legendarne bitke z Nemci pred 29. leti. Govoril je predsednik občinske konference SZDL Janez Thaler.

9.—17. januarja. Ob praznovanju občinskega praznika so bile tudi spominske zimsko-športne igre Po stezah partizanske Jelovice. Prireditve so bile v Selcih (sankanje), Železnikih (alpske discipline), Dražgošah (teritorialne enote in biatlon) in v Kropi ter v Poljanski dolini (skoki).

15. januarja. V Homanovi hiši na Mestnem trgu, ki so jo obnavljali vse preteklo leto, so izročili namenu prenovljene gostinske prostore škofjeloške Pekarne in slaščičarne. Prostori so stilno urejeni. Homanova hiša je s to preureditvijo, odkritimi freskami na fasadi in prikazanimi elementi zgodnejših gradbenih faz, postala najlepše urejen umetnostno arhitekturni spomenik v starem delu Škofje Loke.

24. januarja. Valentina in Silvester Lotrič, Markonova iz Dražgoš sta praznovala zlato poroko. Med NOB sta Markonova izgubila tri sinove.

31. januarja. Turistično društvo Slajka na Hotavljah je priredilo tradicionalno predpustno smojkarsko tekmovanje. Prireditev je kljub dežju lepo uspela in je bila dobro obiskana.

Z uprizoritvijo drame »Živ pokopan« je KUD Ivan Cankar Sv. Duh počastilo 45-letnico kulturnega in 25-letnico režiserskega dela Vinka Rožmanca, ki je delo tudi režiral in odigral vlogu župana.

3. februarja. Sestali so se člani komandnih vodstev vseh enot škofjeloškega odreda teritorialne obrambe. Poudarili so predvsem potrebo po tesnejšem sodelovanju z družbenimi, telesnovzgojnimi in sorodnimi organizacijami. Sestanka se je udeležil tudi predsednik SO Zdravko Krvina.

5. februarja. Na zasedanju občinske konference SZDL je bil za novega predsednika konference izvoljen Tone Rakovec iz Železnikov, ki je bil doslej glavni konstruktor Iskre v Železnikih.

Zlato plaketo najboljšega slovenskega športnika je devetič prejel Miro Cerar. Slovesno podelitev je tednik TT priredil v Železnikih.

V hotelu Grajski dvor v Radovljici so slovesno podelili letošnje gorenjske Prešernove nagrade. Škofjeloško je prejel eden najvidnejših slovenskih slikarjev-samorastnikov Janez Sedej iz Zirov.

6. februarja. Izvršni odbor osnovne sindikalne organizacije škofovskih prosvetnih delavcev je v dvorani kina Obzorje v Železnikih pripravil vsakoletni dan prosvetnih delavcev. Zelo kvaliteten kulturni program je izvedlo Mladinsko kulturno umetniško društvo škofovške gimnazije. Predsednik SO Zdravko Krvina je štirim prosvetnim delavcem za dolgoletno uspešno pedagoško delo izročil kot spominska darila slike, ki jih je izdelal akademski slikar Ive Šubic. Družabni del prireditve je bil v Alpessovi menzi.

7. februarja. Letošnje republiško prvenstvo v slalomu so uspešno organizirali v novem Transturistovem smučarskem centru na Starem vrhu. V izredno močni konkurenci je pri moških zmagal Marko Kavčič, pri ženskah pa Tanja Žerjav, oba iz ljubljanske Olimpije.

8. februarja. Eksperimentalno gledališče Oder-galerija je v sodelovanju z »Mladimi kamniškimi literati« s prireditvijo »Pesem — človek« v galeriji na Loškem gradu počastilo slovenski kulturni praznik.

9. februarja. Škofjeločani so se na komemoraciji za Kamnitnikom poklonili spomenu 50 talcev, ki jih je okupator pobil 1944. leta. Na komemoraciji je govoril sekretar komiteja občinske konference ZKS inž. M. Vraničar, kulturni program pa so izvedli godba na pihala, mladina gimnazije in glasbene šole in vojaki loške garnizije.

11. februarja. Na Starem vrhu so se sestali predstavniki škofovške občine, Ljubljanske banke, Transturista, kmetijske zadruga in kmetje z območja Starega vrha. Pogovarjali so se o kreditiranju in razvoju kmečkega turizma na tem območju.

16. februarja. Po daljših skrbnih pripravah iniciativnega odbora, ki ga je vodil Peter Finžgar, so v galeriji na Loškem gradu izvedli ustanovno skupščino kulturne skupnosti za škofovsko občino in za njenega predsednika izvolili Sava Sinka.

25. februarja. Med Škofjeločani je precej zanimanja vzbudil današnji delni sončni mrk. V zadovoljivih vremenskih razmerah so si ga na Loškem gradu ob pomoči svojega teleskopa ogledovali tudi člani astronomskega krožka škofovške gimnazije.

28. februarja. AMD Škofja Loka je pripravilo v dvorani kina Sora v okviru prometno-vzgojne akcije predavanje »Bonton in kavalirstvo na cesti«.

Smučarski klub Alples je organiziral odprto občinsko prvenstvo v smučarskih tekih, na katerem so domači tekmovalci dosegli lepe uspehe.

V Poljanah je gostovalo Kulturno umetniško društvo Tržič z dramo Mirka Zupančiča »Hiša na robu mesta«.

1.—7. marca. V vseh 39 krajevnih skupnostih škofovške občine so bili v teh dneh zbori volivcev, na katerih so obravnavali opravljeno delo in razpravljali o proračunu za leto 1971.

15. marca. Na sestanku predsednikov aktivov ZMS škofovške občine so se pogovarjali predvsem o pripravi na bližnji zbor mladih samoupravljalcev Gorenjske.

18. marca. S posredovanjem trboveljskega Rudisa je škofovsko podjetje LTH podpisalo pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju s svetovno znano francosko firmo AIRWELL, ki proizvaja zračno ohlajevalne naprave.

19. marca. V skladu z dogovorom, ki so ga včeraj podpisali v Ljubljani, se je tudi na škofovškem področju danes podražilo mleko, ki odslej stane 2,20 N din za liter.

Škofjo Loko je obiskala večja skupina novinarjev iz vseh jugoslovanskih republik, ki so sodelovali na smučarskem tekmovanju v Bohinju. V galeriji na Loškem gradu jih je sprejel predsednik SO Zdravko Krvina, vokalni oktet iz Jelovice pa jim je zapel nekaj pesmi. Po ogledu muzeja pod strokovnim vodstvom so se napotili h kmetu Žgajnarju pod Stari vrh.

20. marca. Zbora mladih samoupravljalcev Gorenjske na Jesenicah so se udeležili tudi škofovski predstavniki. V razpravi so osvetlili problematiko kmetijskega razvoja na Gorenjskem in posebej še na škofovškem področju.

Na občinskem prvenstvu mladih v gimnastiki, ki so ga priredili v telovadnici osnovne šole v Železnikih, so imeli največ uspeha učenci osnovne šole Cvetko Golar s Trate.

V planinskem domu na Goropekah nad Žirmi se je začel dvodnevni posvet o delu mladinskih odsekov planinskih društev Gorenjske.

22. marca. Na Trebiji se je začel v organizaciji občinskega sindikalnega sveta Škofja Loka dvodnevni seminar za predsednike vseh in tajnike večjih sindikalnih organizacij. Program dela obsega aktualne naloge sindikata v sedanjem obdobju in v bližnji prihodnosti.

24. marca. Oba zbora občinske skupščine sta obravnavala programe razvoja go-

spodarskih in negospodarskih dejavnosti, sprejela sta proračun za tekoče leto in med drugim potrdila zvišanje cene mleka na 2,20 N din za liter v maloprodaji.

27. marca. Košarkarski klub Kroj je priredil pod pokroviteljstvom predsednika SO Zdravka Krvine elitni ples ljubiteljev košarke in tako skušal zbrati čim več sredstev za nadaljnje uspešno delo posameznih klubskih ekip.

31. marca. V Zireh je bil ustanovni občni zbor Mladinskega kulturno umetniškega društva. To je rezultat uspešnega dela številnih krožkov kulturno umetniške smeri na tamkajšnji osnovni šoli.

1. aprila. Tudi na škofjeloškem področju se je začel popis prebivalstva, ki bo trajal 10 dni. Med popisovalci so zlasti številni dijaki gimnazije.

Na širšem posvetovanju občinskega političnega aktiva so obravnavali predloge sprememb ustave in organizacijske oblike razprav na področju občine.

3. aprila. Po dogovoru med avtoprevozniki delovnimi organizacijami je tudi škofjeloški Transturist zvišal cene vozovnic v potniškem prometu poprečno za 33 %. Tako stane vožnja iz Škofje Loke v Ljubljano namesto dosedanjih 2,90 kar 4,10 N din.

6. aprila. Na tiskovni konferenci v Železnikih so člani prireditvenega odbora za proslavo 25-letnice kovinarstva v Selški dolini seznanili novinarje z razvojem podjetij Niko, Iskra in Tehnica v pojavnem obdobju.

11. aprila. KUD Boštjan Jezeršek iz Sovodnja je uprizorilo Miklovo Zalo. Društvo je eno redkih na Poljanskem, ki vsako leto pripravi vsaj eno premiero. Predstava je privabila veliko obiskovalcev, tako da za vse ni bilo prostora v dvorani.

13. aprila. Ob 12.30 je v Škofjo Loko prispela letošnja štafeta mladosti s pozdravi predsedniku Titu. Po krajšem programu in pozdravih je nadaljevala pot proti Ljubljani.

18. aprila. Od danes do 22. aprila so bile v Zireh, Železnikih, Gorenji vasi in Škofji Loki javne razprave o ustavnih amandmajih.

V dvorani kina Svoboda v Zireh so pihalni orkester ter moški in mešani pevski zbor Alpine pripravili zelo uspel godbeno-pevski večer.

21. aprila. Današnja seja občinske skupščine Škofja Loka je bila ena najpomembnejših v tem letu. Na njej so obravnavali predvsem stabilizacijo gospodarstva, tudi v republiškem in zveznem

merilu. Po izčrpnih poročilih poslancev so sprejeli sklep, da pošljejo republiški in zvezni skupščini zahtevo po energičnih ukrepih, da bi tudi na tem področju prešli od besed k dejanjem.

23. aprila. Sestala se je občinska konferenca SZDL. Najprej so razpravljali o družbeni samozaščiti, na svečanem delu seje pa so šestim občanom podelili občinska priznanja OF.

24. aprila. Na slavnostni skupni seji delavskih svetov Iskre, Nika in Tehnice so delavcem, ki so v teh podjetjih 15, 20 ali več let, podelili posebna priznanja. Z ustanovno konferenco je v Jelovici v Škofji Loki začel znova delovati aktiv ZMS.

26. aprila. Med tistimi, ki so prejeli letošnja republiška priznanja OF, je tudi Ivan Trojar iz Ostrega vrha pri Železnikih. V OF se je vključil leta 1942 in tudi po osvoboditvi, vse do upokojitve opravljal pomembne dolžnosti v organih oblasti.

27. aprila. V okviru proslav 25-letnice kovinarstva v Selški dolini so v Železnikih slovesno odprli nove proizvodne prostore Iskre. Na slovesnosti je govoril član sveta federacije in častni občan Škofje Loke Boris Zihlerl, prostore pa je izročil namenu predsednik SO Zdravko Krvina.

30. aprila. Na osrednji proslavi ob 1. maju za področje škofjeloške občine, ki je bila v Zireh, je govoril republiški poslanec in delegat na II. kongresu samoupravljalcev Tone Poljnar. Kulturni program so pripravili pevci in godbeniki Alpine, pevski zbor osnovne šole Ziri, združeni pevski zbori delovnih kolektivov, učenci čevljarske šole in pevski zbor Ivan Cankar iz Virmaš.

Šolsko športno društvo Janez Peternelej, ki vključuje škofjeloške gimnazijce, je tudi letos organiziralo ekipni tek po mestnih ulicah in tako prispevalo k praznovanju 1. maja.

29. delavcem Alpine v Zireh so na posebni slovesnosti izročili ročne ure kot simbolično priznanje za 20 let neprekinjenega dela v podjetju.

2. maja. V Gorenji vasi so odprli nov obrat žirovske Alpine, ki je najmoderneje urejen in opremljen. V začetni fazi so zaposloval 190 delavcev. Med številnimi gosti se je otvoritvene slovesnosti udeležil tudi član slovenskega izvršnega sveta Marjan Dolenc. Obrat v Gorenji vasi je odprla tudi tovarna Šesir iz Škofje Loke.

8. maja. 50 mladincev iz žirovske Alpine je obiskalo tržiško tovarno Peko in

tako vrnilo obisk Tržičanom. Med obiskom so se dogovorili o poglobitvi stikov.

14. maja. V pisarni Turističnega društva na Mestnem trgu so odprli podružnico gorenjskega časopisa Glas.

15. maja. Na Trati pri Škofji Loki je bilo občinsko medšolsko tekmovanje v spretnostni vožnji s kolesom in v poznavanju prometnih predpisov. Naboljši ekipi iz Žirov in Zeleznikov bosta nastopili tudi na republiškem tekmovanju.

19. maja. Na 10. redni seji predsedstva občinske konference ZMS so novoizvoljene člane predsedstva seznanili z nalogami in obravnavali priprave na delovno akcijo Banja Luka 71.

Na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta so obravnavali priprave na volilne konference pred jesenskimi sindikalnimi kongresi, razpravljali pa so tudi o akciji, s katero naj bi na pobudo republiške konference SZDL in sindikatov čimveč občanov vključili v kulturno-prosvetno dejavnost.

20. maja. Velika množica ljudi je v Zeleznikih spremila na poslednjo pot znano partizansko mater, Megušarjevo mamo iz Martinj vrha.

22. maja. V Žireh je bil letošnji občinski festival otroških, pionirskih in mladinskih pevskih zborov in instrumentalnih orkestrrov. Pokrovitelj uspele prireditve je bil predsednik SO Zdravko Krvinan.

V Domu pod Planino na Trebiji je bil enodnevni seminar za vodstva mladinskih aktivov. Na seminarju je predaval tudi predsednik ZMS Živko Pregl.

V počastitev meseca mladosti so v Centru slepih pripravili šahovski turnir, na igrišču osnovne šole Cvetko Golar na Trati pa tekmovanje v košarki.

23. maja. Na strelišču v Vincarjih je bil strelski turnir za pokal meseca mladosti, v združenem domu v Žireh pa so pripravili turnir v judu.

25. maja. Na Loškem gradu so se sestali predstavniki temeljnih kulturnih skupnosti oziroma njihovih iniciativnih odborov in obravnavali predvsem probleme dela v začetni fazi.

Na seji političnega aktiva pri občinskem komiteju ZKS so pregledali in ocenili gradivo, pripravljeno za komite in konferenco ZK o akcijah po 17. seji predsedstva ZKJ in 20. seji CK ZKS.

27. maja. Na seji občinske skupščine so sklenili zmanjšati prispevek iz osebnega dohodka, ki ga delovne organizacije plačujejo za občinski proračun in temeljno izobraževalno skupnost. Veljavnost

sklepa se upošteva za vse leto 1971, tako da se bodo obveznosti delovnih organizacij zmanjšale za več kot 180 milijonov dinarjev.

Na plenarni konferenci turističnih društev škofjeloške občine so obravnavali delo občinske zveze v preteklem letu in letošnji program. Najboljšim turističnim društvom so podelili diplome gorenjske turistične zveze, najbolj zaslužnim posameznikom pa odlikovanja slovenske turistične zveze.

29. maja. Z rokometnim turnirjem za pokal meseca mladosti v organizaciji šolskega športnega društva Janez Peterneš z gimnazije in zaključno slovesnostjo, na kateri so podelili nagrade in priznanja za najboljše dosežke v posameznih športnih panogah, so v Škofji Loki zaključili prireditve meseca mladosti.

30. maja. Na tradicionalnih mednarodnih moto dirkah za Nagrado Loke 71 sta se smrtno ponesrečila angleški tekmovalec Burges in Slovenec T. Kralj. Absolutni rekord proge ni bil izboljšan.

31. maja. Celjani in Škofjeločani so na izvršnem svetu Slovenije podpisali družbeni dogovor o odstopu republiških sredstev za financiranje kulturnih skupnosti. Za izvršni svet je dogovor podpisal dr. France Hočevar, za SO Škofja Loka Zdravko Krvinan, za škofjeloško kulturno skupnost pa Savo Šink.

5. junija. Nekdanji dijaki ljubljanskega učiteljskega, ki so opravili zadnjo maturo v predvojni Jugoslaviji, so se po 30 letih spet srečali v Škofji Loki. Ogledali so si muzej, družabni sestanek pa so jim pripravili na Trebiji.

6. junija. Začela se je letošnja Groharjeva slikarska kolonija, ki bo tokrat potekala v Poljanah in okolici. Med šestnajstimi udeleženci so tudi štirje slikarji iz zamejstva. Kolonija bo trajala do 21. junija.

V galeriji na Loškem gradu so odprli razstavo del, ki so včeraj nastala v letošnji Mali Groharjevi slikarski koloniji, v kateri je sodelovalo več kot 300 učenec osnovnih šol iz vse Jugoslavije.

9. junija. Transturistovski prikoličarji so odpeljali v Moskvo hladilne vitrine, izdelek LTH.

10. junija. Delegacija predstavnikov škofjeloške občine pod vodstvom tajnika komisije za mednarodne prijateljske stike A. Rajglja je obiskala občino Sele na Koroškem in tako vrnila obisk predstavnikom te občine.

11. junija. Deset kmetov iz krajev pod Starim vrhom je z Ljubljansko banko

podpisalo kreditne pogodbe, na podlagi katerih bodo prejeli kredite v skupni vsoti 490.000 N din za pospešitev kmečkega turizma v sklopu Transturistovega smučarskega centra. Poroštvo za kredite je prevzel Transturist.

15. junija. Po pozitivnem rezultatu referendumu je svet krajevnih skupnosti Selca sprejel sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za komunalno ureditev naselij Selca, Dolenja vas, Golica, Kališe, Selške Lajše, Topole in Zabrekve. Krajevni samoprispevek so uvedli za dobo 10 let.

20. junija. V organizaciji škofjeloškega AMD so se sestali člani vseh gorenjskih tovrstnih društev. Program je obsegal vožnjo v neznanu, spretnostno vožnjo po Mestnem trgu, streljanje z zračno puško in piknik.

Prostovoljno gasilsko društvo na Hotavljah je proslavilo dvajsetletnico delovanja in ob tej priložnosti prevzelo nov gasilski avto.

21. junija. Na seji sekcije za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL je inž. Janez Ahačič, ki se je udeležil kongresa samoupravljalcev v Sarajevu, govoril o sklepih, ki se nanašajo na kmetijstvo.

25. junija. Na referendumu v tovarni Elra so se zaposleni odločili za združitev z Združenim podjetjem Iskra. Ob delni preusmeritvi proizvodnje se bodo lahko lotili izdelave velikih serij gospodinjskih aparatov.

29. junija. Edvard Kardelj s soprogo in Boris Zihnerl so obiskali škofjeloško občino. Ogledali so si Jelovico, Kroj, Loški muzej in razstavo Groharjeve slikarske kolonije, v Železnikih pa Iskro. Obiskali so tudi rekreacijsko območje na Starem vrhu in Poljanske dolino. Zvečer se je E. Kardelj pogovarjal s škofjeloškim političnim aktivom.

30. junija. Nenadoma je umrl Valter Galof, ki je 13 let vodil tovarno Šešir. V tem času je tovarna močno napredovala in se modernizirala, kar je v mnogem zasluga pokojnega direktorja.

1. julija. Delegacija svetovne konfederacije dela je obiskala Škofjo Loko in Železnike. Po izčrpnih razgovorih s predstavniki občine in občinskega sindikalnega sveta so obiskali tudi muzej.

V Škofjo Loko je prispela delegacija iz Medicine, italijanskega mesta, ki je z Loko pobrateno. Program obiska obsega ogled nekaterih podjetij, zimsko-turističnega centra na Starem vrhu, razgovore o konkretnih oblikah sodelovanja in ude-

ležbo na izseljenskem pikniku. Obisk je trajal do 6. julija.

Svet gorenjskih občin se je tokrat sestel v Škofji Loki. Obravnavali so priprave za izdelavo dolgoročnega razvojnega načrta Gorenjske, finančni položaj časopisa Glas in priprave na združitev Gorenjske kreditne banke z Ljubljansko banko.

3. julija. Slovenska izseljenska matica in prireditveni odbor izseljenskega piknika sta pripravila v kino dvorani Sora koncert ameriškega tenorista Edija Kenika in instrumentalnega kvinteta Edija Buehnerja.

4. julija. Tudi letos je bil osrednji piknik za izseljence na Loškem gradu. Veliko število izseljencev in drugih gostov je do kraja napolnilo grajski vrt. Tokrat je prireditveni prostor obiskal tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič.

Z osrednjo proslavo in akademijo na telovadišču pred domom TVD Partizan v Gorenji vasi je to društvo proslavilo 50-letnico organizirane telesne vzgoje v kraju. Pokrovitelj proslave je bil predsednik SO Zdravko Krvina.

6. julija. Gorenjski izgnanci, med njimi tudi skupina iz Škofje Loke, so po 30 letih znova obiskali Smederevsko Palanko, da bi oživili v vojnem času vznikne prijateljske stike. Med obiskom so se odločili postaviti sodelovanje med občina Smederevska Palanka in Škofja Loka na trajnejšo osnovo.

18. julija. V Dolenčicah pod Javorji so slovesno odkrili spomenik Antonu Ažbetu, velikemu slikarju in likovnemu mentorju, ki se je rodil v tem kraju. Doprsni kip je delo škofjeloškega akademskega kiparja Toneta Logondra. Prireditelj je sodila v okvir letošnje Groharjeve slikarske kolonije.

Občinski odbor zveze borcev NOV in odbor škofjeloškega odreda sta pripravila na vrtu Loškega gradu sestanek borcev odreda in drugih enot, ki so delovale na škofjeloškem področju, aktivistov in internirancev. Ob tej priložnosti je izšla tudi knjiga Toneta Lotriča »Borbeni pot škofjeloškega odreda«.

21. julija. V Železnikih so slovesno odprli novo Alplesovo tovarno pohištva, ki je trenutno najmodernejša svoje vrste v državi. Kot investitorja sta sodelovala Alples in Slovenijales iz Ljubljane.

24. julija. Na pobudo rezervnih vojaških starešin so pripravili partizanski pohod iz Selške in Poljanske doline v Martinj vrh in od tod k bolnišnici Franji.

Pohoda so se udeležili mladinci, borci, taborniki, strelci in drugi.

26. julija. Madžarski ansambel Folklor iz Szekesfehervara je gostoval na prireditvenem prostoru na Loškem gradu.

Po krajši težki bolezni je umrl Franc Svoljšak, računovodja Gorenjske predilnice, ki je bil znan in cenjen kot ugleden gospodarstvenik in družbeni delavec.

30. julija. Delegacija deželnega zbora krščanske demokracije za Furlanijo-Juljsko krajino, ki je na obisku v Sloveniji, je obiskala Alples v Železnikih in Škofjo Loko, kjer so si gostje ogledali tudi muzej.

10. avgusta. V Škofjeloški občini so zaključili letošnjo krvodajalsko akcijo, v kateri je sodelovalo 2.048 krvodajalcev, kar je za 46% nad pričakovanji.

14. avgusta. Nekdanji predsednik okraja Škofja Loka in kasneje Kranj Ivan Trojar-Zagloba iz Ostrega vrha nad Železniki je praznoval 70-letnico. Ob tej priložnosti ga je obiskala občinska delegacija, mu čestitala in ga obdarila.

14. in 15. avgusta. V Železnikih so že devet let organizirali folklorno-turistično manifestacijo Čipkarski dan. Vrsta prireditvev, tekmovanje klekljaric in razstava, je privabila v Železnike mnogo gostov.

15. avgusta. Z veliko proslavo, ki je obsegala sektorsko vajo gasilcev, sprejem gostov, slavnostni govor in odlikovanje najzaslužnejših članov, je prostovoljno gasilsko društvo Godešič proslavilo 60-letnico delovanja.

Turistično društvo Slajka na Hotavljah je že drugič pripravilo zanimivo prireditev Semanji dan pod vaško lipo.

18. avgusta. Veliko nagradno žrebanje za varčevalce vezanih in deviznih vlog pri Gorenjski kreditni banki je bilo tokrat v Škofji Loki. Prvo nagrado osebni avto Austin 1300, je žreb prisodil Veri Jerala s Češnjice pri Kropi.

22. avgusta. Prostovoljno gasilsko društvo Škofja Loka je s proslavo pod pokroviteljstvom predsednika SO Zdravka Krvine, s prevzemom novega gasilskega kombija in družabno-zabavno prireditvijo proslavilo 95-letnico delovanja.

29. avgusta. V Gorenji vasi so slovesno izročili namenu novo osnovno šolo, za katero so zbrali denar z občinskim samoprišpevkom. Šola nosi ime pisatelja dr. Ivana Tavčarja. Njegov portret, ki ga je izdelal škofjeloški akademski kipar in likovni pedagog na tej šoli Tone Logonder, so ob 120-letnici pisateljevega rojstva odkrili pred vhodom v novo šolo.

V spomin na znanega kolesarja-borca Janeza Peternela so v Škofji Loki organizirali kolesarsko dirko. Mladinci so prevozili progo od Škofje Loke do Žirov in nazaj, turisti pa so napravili »pentljo« na Hotavljah.

30. avgusta. Trgovsko podjetje Elita iz Kranja je na Mestnem trgu 6 v Škofji Loki odprlo novo prodajalno Nogavičar. Lokal so povsem prenovili in pri tem upoštevali spomeniškovarstvene zahteve.

Škofjeloška podružnica Gorenjske kreditne banke je v Zireh odprla novo poslovno enoto.

2. septembra. Delovni kolektiv škofjeloške Jelovice je že tretje leto zapored pripravil srečanje upokojencev svojega podjetja. Po sprejemu v Ljudski restavraciji in ogledu tovarne so se odpeljali na izlet v Tamar, kjer so jim pripravili piknik.

11. septembra. Na Jelovici je bila slovesnost ob obletnici smrti narodnega heroja in komandanta I. grupe odredov Jožeta Gregorčiča-Gorenjca. O borbah pred 28 leti in o liku tedaj padlega heroja je govoril njegov soborec Janez Lušina-Mali. Nekateri udeleženci so si nato ogledali Gregorčičev spominski muzej v škofjeloški vojašnici.

Delavci in upokojenci Gorenjske predilnice so praznovali Dan kolektiva ob obletnici prvega zasedanja delavskega sveta v podjetju. Po ogledu tovarne, zborovanju v kinu Sora in obdaritvi dolgoletnih delavcev so imeli piknik na vrtu Loškega gradu.

12. septembra. Turistično društvo Davča je pod pokroviteljstvom Gorenjske predilnice že drugič organiziralo Dan teric. Prireditvev je motilo slabo vreme, a je bila kljub temu dobro obiskana.

13. septembra. Škofjo Loko je obiskal poljski veleposlanik v Jugoslaviji Janos Burakiewicz z ženo in spremstvom. Po uvodnih razgovorih s predstavniki občine je poljska delegacija položila venec na grob poljskega partizana Tadeusza Sadowskega na Praprotnem.

16. septembra. Z dvema koncertoma, ob 18. in 20. uri se je v galeriji na Loškem gradu škofjeloški publiko po daljšem času predstavil sloveči Slovenski oktet.

17. septembra. Ob desetletnici pobratenja je v italijansko mesto Medicina pri Bologni odpotovala delegacija škofjeloške občine skupaj s predstavniki gospodarstva, družbenopolitičnih organizacij in društev. Sodelovali so na prazniku pobratenja v Medicini, kjer so v programu sodelovali tudi Fantje s Praprotna.

19. septembra. Občinski sindikalni svet je pripravil že drugo leto zapored, tokrat na Starem vrhu, srečanje delovnih kolektivov. Na zborovanju je govoril predsednik slovenskih sindikatov Tone Kropušek.

21. septembra. Predsednik CK ZKS France Popit je med obiskom Gorenjske obiskal tudi Iskrino tovarno v Železnikih.

24. septembra. Škofjo Loko je obiskala predsednica španske komunistične partije Dolores Ibarruri — La Passionaria, legendarna španska revolucionarka. Predsednik SO Zdravko Krvina jo je zadržal na kosilu.

26. septembra. Združenje vojaških vojnih invalidov v Poljanah nad Škofjo Loko je razvilo svoj prapor, nad katerim je prevzel pokroviteljstvo partizanski invalidski pevski zbor iz Ljubljane.

Opoldne se je končal rally Loka 71, ki ga je organiziralo domače AMD in je v noči od 25. na 26. september potekal na 677 km dolgi progi.

30. septembra. Pod vodstvom predsednika Stanimira Ivanoviča je Škofjo Loko obiskala delegacija občine Smederevska Palanka in tako vrnila obisk Škofjeločanom. Obiskali so muzej in več gospodarskih organizacij, v naslednjih dneh pa še nekaj krajev v občini in izven nje.

STARI VERZI

Neki profesor iz Kranja, za katerega pa ne vem imena, je l. 1864 poslal Mari Strojovi z Gašteja, ki je nekdanj spadal pod loško gospostvo, za god tale sonet:

O Gaštej! Včeraj prvič tam pušica mladostno moje mi srce zadela nenadno kot iz neba švigne strela iz krasnih tvojih je oči, devica.

Prekrasen dan! Tvoj god je bil in lica radosti srčne ljubko so žarela ko v vrtu vašem stala si vesela in v mojo segla tvoja je desnica.

Ta dan srce za tebe se je vnelo, za tebe, krasna, vedno bo živelo, do groba ti srca mi boš kraljica.

Čez leta pa, ko z drugim boš živela ti srečno, bo na grobu mojem cvela prekrasna roža s črkami MARICA.

Pesnik Simon Jenko pa ji je na steber vrtno ute napisal tale verz:

Lepa Mara je prosila:
Veter, oj, ne viši krila!
Ali veter nič ne sliši.
Više, više krilo viši!

Božo Račič

IZ STARIH ZAPISKOV

Dne 25. III. 1940 sem imel možnost govoriti v Leipzigu na svetovnem velesejmu slovenskim čipkaricam po radiu v slovenščini, kar je bila za tisti čas prava senzacija.

Kratek tekst se je glasil takole:

Zadnja leta vlada tu izredno zanimanje za jugoslovanska ročna dela, med katerimi so tudi naše slovenske čipke, ki so si utrle pot po dolgem trudu in delu na mednarodni trg in ga tudi osvojile. Zanimanje za naše čipke je naravnost ogromno, predvsem pa seveda za najfinije izdelke, ki jih izdelujejo naša kmečka dekleta čipkarskih šol Drž. osrednjega Zavoda za žensko domačo obrt v Ljubljani.

Trenutno ovira nabava sukanca naše delo in zato je dolžnost domovine, da prebrodi te težave in da zaslužka našim ženam in dekletom.

Ponosni smo lahko na naša dela in zato pošiljam našim čipkaricam najlepši pozdrav z lipskega sejma v Nemčiji.

Božo Račič

IZ GAŠTEJSKIH RECEPTOV

Ohranjen je kuharski zvezek (Kochtheke) Marije Strojve, najmlajše hčerke gaštejkega oštirja Jožeta Stroja, blejskega rojaka in sina Andreja Stroja. Ta se je na Gaštej priženil l. 1843.

Kuharski zvezek je napisal spreten »šribar« z lepo pisavo, boril pa se je z novim črkopisom, ki je nastal v »črkarski pravdi«. Zvezek obsega 185 različnih receptov, ki so za današnje pojme precej nenavadni. Tudi izrazi so starinski.

Za primer navajam tale recept:

Sapezhena rihta

Nar popred uranzo restergei in na puter pretinšter in mal preteršila unej den eierflekkelze na rede jaiza, kisle in sladke smetene in is tistem namash, potlej pa suranzo namash in sprevelze na vurfelze narešhe in po verh potres, skledo is kisko smeteno namash, potlej eierflekkelze ukup savi u skledo naloshe in jaiza, kisle smetene inu sladke in pretershila ukup smešhej in po verhu poli, den u pezh de se sapezhe.

Božo Račič